

ת"פ 56828/04/19 - מדינת ישראל נגד אחמד קיס - בעצמו, אדם מסחר ויזמות בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 56828-04-19 מדינת ישראל נ' קיס ואח'

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י עו"ד נטלי קצביאן ועו"ד כינרת תבור
נגד
הנאשמים 1. אחמד קיס - בעצמו
2. אדם מסחר ויזמות בע"מ
ב"כ 1 עו"ד עמית זין

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשמים הורשעו על יסוד הודאת הנאשם 1 (להלן: "**הנאשם**") במסגרת הסדר טיעון דיוני בביצוע 7 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו - 1975 (להלן: "**חוק מע"מ**"), ועבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ.
2. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה לרף ענישה עליון של 12 חודשי מאסר לנאשם וההגנה תהיה חופשית בטיעוניה וכי המאשימה תטען לקנס שבין 5 ו-10 אחוזים מהמחדל לנאשם בעוד ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה. כמו כן הוסכם שהצדדים יטענו באופן פתוח למאסר על תנאי והתחייבות.
3. על פי המפורט בכתב האישום, הנאשמת 2 (להלן: "**הנאשמת**") היא חברה פרטית שעסקה במכירת ריהוט יד שנייה והייתה רשומה כעוסק מורשה, והנאשם היה בעל מניות בה ומנהלה. בחודש פברואר 2017 (להלן: "**התקופה הרלוונטית לכתב האישום**") קיבל הנאשם 7 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס על שם חברת אברהים עוויסאת לעבודות בניין ושיפוצים בע"מ ח"פ 514463843 מבלי שעשה או שהתחייב לעשות את העסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים כאמור (להלן: "**החשבוניות הכוזבות**"). סך כל החשבוניות הכוזבות הוא ₪ 3,480,588 וסכום מס התשומות הגלום בהן הוא ₪ 505,726, כמפורט בנספח "א" המצורף לכתב האישום. הנאשם ניכה את מס התשומות הגלום בחשבוניות הכוזבות בדוח התקופתי שהוגש למנהל מע"מ. בעשותו כאמור ניכה הנאשם מס תשומות ללא מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מע"מ, והכין וניהל או הרשה לאחר להכין או לנהל פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר לעונש שהתקבל בעניינו של הנאשם הנושא תאריך 17.8.2020 פורט כי הנאשם בן 27, נשוי, מתגורר בכפר נחף ובתקופה האחרונה עובד כאחראי שיווק במשרד פרסום. לדברי הנאשם עבד במשך שנים כמתכנת במספר חברות בתחום התוכנה ובמקביל החזיק בבעלותו עסק למכירת בגדים וצויד משרדי שנסגר בשל קשיים כלכליים בשנת 2017. הנאשם התבקש להציג מסמכים אודות עברו התעסוקתי ותעודות ההשכלה שלו אך הוא לא עשה כן. על פי התסקיר לחובת הנאשם הרשעה קודמת משנת 2016 בגין עבירת אלימות, בגינה ריצה עונש של 3 חודשי עבודות שירות. הנאשם מסר כי הותקף על ידי אדם שעקף אותו בכביש והעבירה בוצעה מתוך הגנה עצמית.

5. שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם לגעת בעולמו הפנימי והעדר מוכנות לשיתוף פעולה. בתסקיר פורט כי הנאשם הכחיש כל מעורבות בביצוע העבירות ומסר שבתקופה בה ביצע עבודות שירות בגין מעורבותו הקודמת בפלילים, האציל סמכויות רבות למנהל החשבונות בחברה, אשר רימה אותו והוציא חשבוניות כוזבות על שם החברה שבעלותו. לדבריו, מעולם לא קיבל את הכספים בגינם חויב לשלם מע"מ ונאלץ להודות בכתב האישום מאחר וחלק מהחשבוניות הוצאו ל"משפחות פשע" והוא חשש שייפגע במידה ולא ייקח אחריות על החזר הכספים. עוד לדבריו הותקף מספר פעמים ואף נדקר לפני כשנה, ככל הנראה על ידי גורמים עברייניים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל יכולות גבוהות לביטוי וורבלי ובעל יכולות תפקוד גבוהות מבחינה תעסוקתית. לצד זאת, נוכח הפער בין המיוחס לנאשם לבין התייחסותו לעבירות, העדר נטילת האחריות, עמדתו הקורבנית כלפי נסיבות חייו וההתרשמות באופן כללי כי רב הנסתר על הגלוי במצבו, התקשה שירות המבחן לקבל תמונה מקיפה בעניינו, להעריך את רמת הסיכון ממנו או להמליץ על חלופת ענישה או שיקום במצבו.

תמצית טיעוני הצדדים

6. **ב"כ המאשימה** עתרה לאימוץ העונש אליו הגבילה עצמה בהסדר הטיעון, תוך שטענה כי מדובר בענישה ראויה המשקללת את הנסיבות הקונקרטיות של המקרה. לטענתה, הנאשמים פעלו בשיטתיות וביועין לביצוע העבירות על פני חודש אחד. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת עבירות המס על פי הפסיקה, הפנתה למדיניות הענישה הנוהגת והגישה טבלת פסיקה (ע/1). בנסיבות המקרה, עתרה כי בעניינו של הנאשם יקבע מתחם שבין 8 ו-22 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי לתקופה שבין 7 ו-12 חודשים למשך 3 שנים, קנס בין 5%-10% מסך המחדל והתחייבות להימנע מביצוע העבירות. אשר לנאשמת שאיננה פעילה, הותירה את שיעור הקנס לשיקול דעת בית המשפט.

7. **ב"כ המאשימה** הגישה את הרישום הפלילי של הנאשם (ע/2) וטענה כי המאשימה עשתה כברת דרך לקראת הנאשם, תוך מיקומו בחלק התחתון של מתחם הענישה לו עתרה. בהקשר זה ציינה את גילו הצעיר של הנאשם (בן 24 בעת ביצוע העבירות), את נטילת האחריות על ידו, ולצד זאת את עברו הפלילי בעבירות של תקיפה, איומים והפרעה לשוטר. בנוסף, הפנתה לכך שהנאשם לא הסיר ולו חלק ממחדלי כתב האישום. אשר לקנס, הדגישה את חשיבותו, הפנתה לפסיקה וציינה שהקנס הוא ממין העבירה.

8. **ב"כ הנאשם** הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, הגיש דוח תיקים לחייב (ע/1) ודרישת תשלום ממס הכנסה (ע/2). הסנגור הפנה לחיסכון הזמן השיפוטי שבהודיית הנאשם ונטילת האחריות על ידו, וזאת חרף הדברים שנכתבו בתסקיר מפיו. לטענתו, הנאשם חי בחשש ממשי מאחרים והחשבוניות מושא כתב האישום נכתבו כולן ביום אחד בשיתוף עם גורמים עברייניים. בנסיבות אלה, לטענתו לא ניתן לקבל טענה לפיה מדובר בעבירות שבוצעו

באופן שיטתי, אין תכנון לצד מעשיו, והמדובר בפעולה חד-פעמית. לדברי הסנגור, הנאשם החל לעבוד בחברת ביטוח, מצבו הכלכלי קשה והוא גר בשכירות. ב"כ הנאשם התייחס לפסיקה אליה הפנתה המאשימה וטען לאבחנה בין הנסיבות שם לענייננו. בנסיבותיו של הנאשם, עתר הסנגור כי יגזרו על הנאשם מספר חודשי מאסר, אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, לצד קנס בהתחשב במצבו הכלכלי ובשים לב לכך שהנאשם מפרנס את משפחתו.

דבר הנאשם

9. הנאשם הביע צער על מעשיו, לטענתו לא ידע שהמעשה אינו חוקי והוא מתבייש שנקלע לביצוע עבירות.

דין והכרעה

10. כאמור, במקרה זה הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני במסגרתו הסכימו כי בכל הקשור לעונש המאסר לנאשם, תגביל המאשימה עתירתה לעונש של 12 חודשי מאסר לצד קנס ומאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט, וההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה.

11. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017) (להלן: "**עניין מצגר**") חזר בית המשפט העליון וציין את המדיניות התומכת באימוץ הסדרי טיעון והדגיש את יתרונותיהם, את האינטרס הציבורי שבבסיסם ואת תפקידם הראוי במערכת אכיפת החוק. הכלל הוא כי בית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון ויתערב בו רק מטעמים המצדיקים זאת לאחר בחינתו במבחן האיזון אשר נקבע בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.12.2002) ובשים לב לכך שהשיקולים הנשקלים בעת עריכת הסדר טיעון אינם זהים בהכרח לאלה הנשקלים במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). הדרך בה על בית המשפט לילך בעת גזירת דינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון לאחר תיקון 113 לחוק העונשין נבחנה והובהרה בשורת פסקי דין מפי בית המשפט העליון. על פי הגישה הרווחת, גם מקום בו הסכימו הצדדים בהסדר טיעון על טווח ענישה, ובכלל זאת מקרה בו הסכימה המאשימה להגביל עצמה לעונש מסוים בעוד שההגנה חופשיה בטיעוניה, תיבחן סבירותו של ההסדר במבחן האיזון בהתאם לאמות מידה מקובלות המעוגנות בתיקון 113 לחוק העונשין (**עניין מצגר**, פסקה 12 (30.4.2017)).

12. בע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מדינת ישראל** (28.5.2017) (להלן: "**עניין זעילה**") צוין שוב כי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין אינן עומדות בסתירה לגישת האיזון הראוי וכי הערכאה הדיונית מוסמכת ונדרשת לבחון הסדרי טיעון על רקע מתחם הענישה ההולם. בית המשפט אף הבהיר את ההבחנה בין טווח ענישה, המשקף את כוח המיקוח של הצדדים לבין מתחם ענישה המשקף קביעה נורמטיבית של בית המשפט. **בעניין זעילה** דחה בית המשפט את הטענה לפיה שגה בית המשפט המחוזי משקבע מתחם ענישה שתקרתו גבוהה מהעונש שהוסכם שהמדינה רשאית לטעון לו, וציין כי קבלת הטענה מסוג זה משמעה שלילת שיקול הדעת של בית המשפט, והיא מנוגדת להלכה הפסוקה. ראו עוד ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (8.8.2018), וע"פ 1548/18 **תום נתנאל גיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (23.11.2018).

13. בע"פ 1901/19 **שמעון אסולין נ' מדינת ישראל** (31.5.2020) נקבע כי בית המשפט רשאי לקבוע

מתחם ענישה גם מקום בו הגיעו הצדדים להסדר טיעון, ובכלל זאת להסדר טיעון הכולל טווח ענישה, וראוי שכך יעשה. יחד עם זאת, בקביעת המתחם נדרשת זהירות, אין המדובר בקביעת מתחם ענישה במובן הפורמלי של תיקון 113 לחוק העונשין, וקביעת המתחם בנסיבות אלה נועדה לשם **"קבלת מידע והקשר לעונש שראוי לקבוע בהסדר טווח"**. על בית המשפט לקבוע את המתחם **"בצורה רכה"**, בשים לב לקיומן של נסיבות מגוונות שיכולות להוביל להחלטת המדינה להגיע להסדר, כשהמשקל שיש ליתן לשיקולי תיקון 113 לחוק העונשין ולמתחם העונש ההולם במקרה נתון משתנה בהתאם לנסיבות הקונקרטיות שהביאו להסדר. לאור המפורט לעיל, עניינו של הנאשם ייבחן ועונשו יקבע גם בשים לב לשיקולי הענישה לפי תיקון 113 לחוק העונשין ולמתחם העונש ההולם, בשים לב להסדר הדיוני אליו הגיעו הצדדים, והנסיבות כולן.

14. **מתחם העונש ההולם** נקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. כידוע, עבירות המס הכוללות כוונה להתחמק מתשלום מס הן במדרג הגבוה של עבירות המס, ובאות להגן על ערכים בסיסיים וחשובים למרקם החברתי במדינה. מביצוען של העבירות נפגע ערך השוויון והאמון, ופעמים רבות יש בהן כדי לגרום לנזק ממשי לקופה הציבורית, ובכך לכל אחד ואחת מאזרחיה, ובפרט לציבור הנשען על השירותים הציבוריים. בביצוע העבירות יש אף כדי להביא לשיבוש הפעולה התקינה של מנגנון המסים. המדובר בעבירות שביצוען קל וגילויין קשה, בבסיסן בצע כסף וביסודן מרמה, וקיים פיתוי גדול לבצען.

15. מידת הפגיעה בערכים המוגנים מתעצמת מקום בו המדובר בעבירה של הפצה או שימוש בחשבוניות כוזבות אשר הוגדרו לא אחת כ**"מכת מדינה"** שיש להילחם בה מלחמת חורמה וכ**"אבי אבות הטומאה"**, ואף נקבע כי המדובר **"בנגע קשה שפוגע בכל רבדי תשלום מס אמת"** (עפ"ג (ת"א) 6968-02-17 **משהראוי נ' מדינת ישראל - מע"מ ת"א** (24.4.2017) (להלן: **"עניין משהראוי- בית משפט המחוזי"**)).

16. מבחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה הנדון, תוך התייחסות לכלל העבירות כאירוע כפי התייחסות הצדדים, עולה כי מידת הפגיעה מביצוען אינה מבוטלת, בשים לב לסכום המס, לשימוש בחשבוניות כוזבות לצורך ביצוע העבירות, למרמה שבבסיסן ולקושי לגלותן. לצד האמור, ובאופן ממתן במידת מה יש לתת את הדעת לכך שהעבירות בוצעו על פני חודש אחד בלבד, וכלל החשבוניות נושאות את אותו התאריך ולטענת הסנגור שלא נסתרה התקבלו במועד אחד, כך שאין המדובר בביצוע שיטתי של העבירות. בנוסף, ולקולא מסוימת יש לשקול את גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, כבן 24-25 באותו המועד. משקל מסוים לקולא יינתן אף לטענת ההגנה לפיה העבירות בוצעו ללא תכנון מוקדם על ידי הנאשם. לא נעלמה ממני גם טענת הסנגור לפיה הנאשם פעל לביצוע העבירות בשיתוף עם גורמים עבריינים וכי הוא חי בחשש ממשי מאחרים, הגם שמובן שלא ניתן לקבוע קביעות עובדתיות נחרצות בהקשר זה משאין המדובר בעובדות מוסכמות, והצדדים הגיעו להסדר טיעון דיוני מבלי שנשמעו ראיות.

17. אוסיף ואדגיש כי גם אם הנאשם הוא סוג של **"איש קש"**, בפסיקה נקבע לא אחת שעצם היותו של אדם איש קש אינו מקנה הנחה מפליגה בענישה, בדמות ענישה שאינה כוללת מאסר ממשי מאחורי סורג ובריה, נוכח חומרת העבירות, הנזק הניכר מביצוען והיסוד הנפשי לצד העבירה. בתי המשפט שבו והבהירו כי קיימת חשיבות לענישה מרתיעה

גם כנגד מבצעי עבירות המערבות חשבוניות כוזבות במדרג הנמוך, וכן ללא ההרתעה הנדרשת, מה ימנע מאותם אנשים להתפתות ותמורת כסף קל לבצע את העבירות, ואף להירשם כבעלי חברות לשם ביצוע העבירות. כדברי בית המשפט העליון ברע"פ 4791/08 כהן נ' **מדינת ישראל** (9.2.2009) "**אדם המאפשר במודע כי יעשה בו שימוש כ"איש קש", היינו עומד בחזית העבירה על מנת שאליו תפנה האצבע המאשימה מה לו כי ילין על שתוכניתו התגשמה?**". ראו גם עפ"ג (ת"א) 51807-12-15 **רשות המסים - מע"מ היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים נ' לטין** (9.3.2016).

18. מדיניות הענישה בגין ביצוע עבירות מסוג זה, על אחת כמה וכמה אלה המערבות שימוש והפצה של חשבוניות כוזבות, היא מחמירה בדרך כלל ומושפעת ממידת התחכום, משך ביצוע העבירות, השיטתיות שבביצוען וסכומי המס אשר נגזלו מהקופה הציבורית. דרך המלך בעבירות אלה היא לגזירת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח לאור חומרת העבירות, חשיבות ההרתעה ובכללה הרתעת הרבים, ובכורתו של האינטרס הציבורי על פני נסיבות אישיות (רע"פ 9004/18 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (31.12.2018) (להלן: "**עניין יצחקי**"). האמור נכון גם כאשר דובר בעונשו של מי ששימש כאיש קש בלבד, למעט במקרים חריגים ויוצאי דופן (ראו לשם הדוגמא ת"פ (ת"א) 55634-12-18 **מדינת ישראל נ' אריק כהן** (23.9.2019) (להלן: "**עניין אריק כהן**"), ות"פ (ת"א) 22307-01-19 **מדינת ישראל נ' פלץ** (28.10.2020) (להלן: "**עניין פלץ**"), והנימוקים לענישה שם).

19. כשעסקינן בענישה נוהגת יש אף לזכור כי אין זה המדד היחיד ואף לא החשוב ביותר בעת קביעת מתחם הענישה. כידוע, מתחם הענישה אינו עניין אריתמטי פשוט אלא מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם, כשעצם העובדה שלעולם יוכל כל צד למצוא פסקי דין התומכים בעמדתו, מלמדת כי אין המדובר במדד מדויק (ע"פ 3877/16 **ג'אבלי נגד מדינת ישראל** (17.11.2016), עפ"ג (ת"א) 12063-04-15 **בראונר נ' מדינת ישראל** (20.07.2015)).

20. להלן יפורטו דוגמאות רלוונטיות לענישה הנוהגת:

· רע"פ 1929/18 **אריאלי נ' מדינת ישראל** (26.4.2018) שם הורשע המבקש לאחר ניהול הוכחות בביצוע 126 עבירות של ניכוי תשומות שלא כדין ועבירות נלוות נוספות, כשסכום המס הוא בסך 281,404 ₪. מתחם עונש המאסר הוחמר בערעור ונקבע בין 9 ו-18 חודשי מאסר בפועל, תוך שבית המשפט ציין לחומרה כי העבירות בוצעו באופן שיטתי ורצוף על פני 3 שנים. המבקש הסיר במהלך הערעור חלק ניכר מהמחדל ונסיבותיו המשפחתיות מורכבות. עונשו של המבקש הוחמר והועמד בערעור ל-10 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בסך 40,000 ₪. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון נדחתה.

· רע"פ 4987/18 **אבו סעיד נ' מדינת ישראל** (28.6.2018), שם הורשע המבקש על פי הודייתו ב 15 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין על בסיס חשבוניות כוזבות על שם חברות שונות משך 5 שנים, במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 418,490 ₪, ותוך שהסתתר תחת זהותו של אחר שנרשם בכזב כמנהל החברה. מתחם עונש המאסר נקבע בין 9-15 חודשי מאסר בפועל. המחדל לא הוסר. על המבקש נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון שהגיש המבקש נדחתה.

רע"פ 5938/18 **אסרף נ' מדינת ישראל** (16.8.2018), שם הורשע המבקש על פי הודייתו בניכוי מס תשומות שלא כדין, בחלק מהמקרים על סמך חשבוניות כוזבות, במטרה להתחמק מתשלום מס בסך 352,522 ₪, לצד עבירות נוספות. מתחם עונש המאסר נקבע בין 6 ו- 18 חודשי מאסר. המבקש לא הסיר מחדלים. על המבקש נגזר עונש של 12 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בסך 40,000 ₪ ומאסר על תנאי. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון שהגיש המבקש נדחתה.

רע"פ 1238/19 **אחדות נ' מדינת ישראל** (27.2.2019), שם הורשע המבקש על יסוד הודייתו בביצוע עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין, הוצאת חשבוניות כוזבות וזיוף פנקס, הכל במטרה להתחמק מתשלום מס בסכום כולל של כ- 317,000 ₪. מתחם העונש נקבע בין 5 ו- 14 חודשי מאסר בפועל. על המבקש אשר הסיר באופן חלקי את המחדל (נותן 200,000 ₪ שלא הוסרו) נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל, 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 10,000 ₪. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון נדחתה.

ת"פ (ת"א) 9688-03-17 **מדינת ישראל נ' ברק אלימלך** (25.10.2020) שם דובר על מי שמשך 3.5 שנים פעל לניכוי 77 חשבוניות כוזבות בדיווחיו למע"מ ובכך התחמק מתשלום מס בסך 601,107 ₪. מתחם העונש ההולם נקבע בין 9 ו- 24 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי וקנס, על הנאשם אשר ניהל משפטו נגזר עונש קרוב לתחתית מתחם הענישה ל- 10 חודשי מאסר בפועל לצד קנס ומאסר על תנאי, בשים להסרת מחדל על ידו בסך של 447,164 ₪, תוך מתן משקל מסוים לקולא לחלופי זמן ולטענות הגנה בקשר לאכיפה בררנית. (ערעור הנאשם על עונשו תלוי ועומד בעפ"ג (ת"א) 21241-12-20 **ברק נ' מדינת ישראל**).

ראו גם ת"פ (רמלה) 7870-10-17 **מדינת ישראל נ' אבו סחאב** (31.1.2021) שם נגזרו על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בעת ההשוואה לענייננו יש לתת את הדעת למשך ביצוע העבירות שם, שהוא ממושך יותר מאשר בעניינו, לסכום העבירה (608,305 ₪) שהוא גבוה יותר, לכך שעל פי גזר הדין, מתחם הענישה שנקבע בתחתיתו על 10 חודשי מאסר הוסכם על ידי הצדדים, ולכן שערעור הנאשם על עונשו תלוי ועומד בעפ"ג (מרכז) 38259-03-21, 38916-03-21 **אבו סחאב נ' מדינת ישראל**.

21. לאחר סקירת כלל המפורט לעיל, בראי הענישה הנוהגת, הערכים המוגנים אשר נפגעו ממעשי הנאשם ומידת הפגיעה בהם, ולצד זאת, בשים לב לנסיבות לקולא אשר פורטו, מתחם העונש ביחס לעונש המאסר לנאשם יקבע בין 7 ו- 22 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי מרתיע וקנס.

22. באשר לקנס, כידוע, בסוג זה של עבירות, הקנס הוא ממין העבירה ומכאן החשיבות שבהטלתו, אף על מנת ללמד שאין תועלת כלכלית מביצוע העבירות. בעת קביעת מתחם הקנס שקלתי גם את מצבו הכלכלי הנוטען של הנאשם, ואת המסמכים שהוגשו בהקשר זה - **ענ/1**, המלמד על חובות בסך של כ- 517,000 ₪ לנאשם נכון ליום 6.12.2020, **וענ/2** דרישה והודעה לתשלום חובות מס הכנסה בסך 17,769 ₪. לאחר כל זאת, בנסיבות המפורטות, מצאתי לקבוע את מתחם הקנס בין 20,000 ו- 50,000 ₪.

העונש הקונקרטי לנאשם

23. במקרה דנן אין מקום לחריגה לקולא או לחומרה מהמתחמים אשר נקבעו. הנאשם נשוי, יליד שנת 1992, הודה בבית המשפט בביצוע העבירות (הגם שלא נטל אחריות לביצוען בפני שירות המבחן) ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. לדברי הסנגור, מצבו הכלכלי של הנאשם מורכב, הוא צבר חובות (ענ/1-ענ/2), עובד כיום בחברת ביטוח, מפרנס את משפחתו וגר בשכירות. על פי הנתען, גם מצבו האישי הכולל של הנאשם מורכב, כשלטענתו הוא חי בחשש ממשי מאחרים. האמור בא בין שיקוליי. אין ספק כי גזירת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה יקשה על הנאשם במצבו. שקלתי גם את הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות בשנת 2017, כשכתב האישום הוגש בשנת 2019, בנסיבות אלה ובשים לב לאופי העבירות, אין המדובר בשיהוי ואף לא בחלוף זמן ממשי במיוחד.

24. בעת גזירת עונשו של הנאשם נתתי דעתי לעברו הפלילי בעבירות אלימות (ענ/2) בשנת 2016 (עבירות משנת 2011 ו- 2012) שאין מן העניין ולתסקיר שירות המבחן אשר פורט לעיל בהרחבה, לפיו למרות ההתרשמות מיכולות גבוהות מבחינה תעסוקתית ומכושר ביטוי וורבלי אצל הנאשם, נוכח העדר נטילת האחריות על ידו בפני שירות המבחן, עמדתו הקורבנית, כשרב הנסתר על הגלוי במצבו, קיים קושי להעריך את רמת הסיכון מהנאשם או להמליץ על חלופת ענישה או שיקום במצבו.

25. בעת קביעת עונשו של הנאשם לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם לא הסיר את מחדלי כתב האישום. אמנם מצבו הכלכלי של הנאשם אינו פשוט כמפורט לעיל, וטענתו אף בפני שירות המבחן היא כי לא קיבל את הכספים שנגזלו כתוצאה מביצוע העבירות, כי קיימת מעורבות של גורמים עבריינים במעשים והוא פעל מתוך חשש שיפגע, אך גם אם יינתן משקל מסוים לאמור ולטענתו לפיה לא הוא זה שנהנה מכספי המס שנחסכו (הגם שעובדות אלה לא בוססו ראייתיות בפני), מובן שאין בכך כדי להצדיק הקלה בדמות זו הניתנת למי שפועל להסרת המחדל הכספי לו גרם במעשיו, ולכל הפחות עושה מאמץ ממשי לשם כך. כידוע להסרת המחדל קיימת משמעות רבה בין שיקולי הענישה, משיש בה כדי להביא לתיקון הנזק שנגרם מביצוע העבירות בפן הכספי, ובמקרים מתאימים היא עשויה ללמד על חרטה ונטילת אחריות **עודה נ' מדינת ישראל (3.9.2015) (להלן: "עניין עודה")**.

26. שקלתי את כלל נסיבותיו האישיות של הנאשם כמפורט לעיל, בשים לב לכך שהענישה היא לעולם אינדיבידואלית. לצד זאת, וטרם גזירת הדין, נתתי דעתי לכך בסוג זה של עבירות מקבלים האינטרס הציבורי ולשיקולי ההרתעה בכורה, ודרך המלך היא לגזירת עונשם של העבריינים למאסר מאחורי סורג ובריה. ראו מפי בית המשפט העליון **בעניין יצחקי**:

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאיןטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל (וראו: רע"פ 5823/09 באשתי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.8.2009); רע"פ 5308/18 ג'בארין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 להחלטתי (18.7.2018))."

27. בראי כלל המפורט לעיל מצאתי כי חרף עתירת ההגנה לגזירת עונש מאסר אותו ניתן לרצות בעבודות שירות, יש מקום למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה אך לא בתחתיתו, ולגזור עליו עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לאחר בחינת כלל הנסיבות, מסקנתי היא כי גזירת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות במקרה זה יחטא לעיקרון ההלימה ולפסיקת בית המשפט העליון, הן באשר למשך המאסר, הן באשר לסוגו. אמנם, לאור עתירתו העונשית של הסנגור ועל מנת שתמונה שלמה תהיה מול עיני בעת גזירת הדין, הנאשם נשלח לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, ואף נערך דיון בקשר למניעה נטענת החלה בעניינו בהקשר זה, כשבסופו של יום הנאשם נמצא מתאים לבצע עבודות שירות. יחד עם זאת, הובהר לנאשם לכל אורך הדרך כי אין בהזמנת חוות דעת בעניינו, גם לאחר הדיון בנוכחות נציג משטרת ישראל, כדי ללמד על העונש שייגזר, או להעלות תקוות וציפיות אצלו.

28. בעת קביעת שיעור הקנס יילקח בחשבון עונש המאסר בפועל שייגזר על הנאשם ומצבו הכלכלי ולשם איזונו תיקבע לצדו התחייבות.

29. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 1:

- א. מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים.
- ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג פשע.
- ג. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג עוון.
- ד. קנס בסך 20,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב 20 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 1.6.2021. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.
- ה. הנאשם יצהיר על התחייבות בסך 20,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע.

לנאשמת 2 שאינה פעילה - קנס סמלי בסך 10 ₪.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ז אייר תשפ"א, 29 אפריל 2021, במעמד הצדדים.

עמוד 8

